

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

MIŠLJENJE

po zahtjevu Ministarstva gospodarstva Zeničko – dobojske županije

**Sarajevo,
travanj, 2020. godine**

Broj: 01-26-7-04-2/20
Sarajevo, 23.04.2020. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Ministarstva za gospodarstvo Zeničko – dobojske županije, Kučukovića broj 2, Zenica, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina zaprimljenog od strane Konkurencijskog vijeća BiH dana 06.02.2020. godine pod brojem: 01-26-7-04-1/20, Konkurencijsko vijeće BiH, na 68. (šesdesetosmoj) sjednici održanoj dana 23.04.2020. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Ministarstvo za privredu/gospodarstvo Zeničko – Dobojskog kantona, Kučukovića broj 2, Zenica, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Ministarstvo ili Podnositelj zahtjeva) podnijelo je Konkurencijskom vijeću BiH Zahtjev za davanje mišljenja broj: 04-18-21389-7/18 dana 05.02.2020. godine, a koji je zaprimljen pod brojem: 01-26-7-04-1/20 dana 06.02.2020. godine (u daljnjem tekstu: Zahtjev).

Zahtjev se odnosi na davanje Mišljenja na Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije ("Službene novine Zeničko-dobojske županije", br. 6/13 i 16/18), u smislu da li se predloženim tekstom Odluke sprječava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija.

U Zahtjevu se u bitnom navodi da je sukladno sa Zaključkom Vlade ZDK, broj: 02-18-15930/19 od 25.10.2019. godine imenovana Interresorna radna grupa, sa zadatkom da detaljnije razmotri visinu koncesijskih naknada koje su propisane Odlukom o utvrđivanju minimalne naknade za koncesije te da nakon razmatranja i analiziranja iste, predloži odgovarajuće izmjene predmetne Odluke.

Na temelju provedene rasprave, Interresorna radna grupa je izradila Izvješće, broj: 04-18-15930-1/19 od 13.01.2020. godine u kojem predlaže izmjene Odluke o utvrđivanju minimalne naknade za koncesije. Ministarstvo za gospodarstvo je, sukladno dostavljenom Izvješću, utvrdilo Nacrt Odluke o izmjenama Odluke o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije.

U predmetnom Nacrtu, kako se navodi u Zahtjevu, Ministarstvo predlaže slijedeće izmjene:

- U članku 3. (Jednokratna naknada) stavak (1) Odluke predlaže izmjenu za točke od 2. do 9. (uključujući 9. točku) u posljednjoj koloni pod nazivom „Iznos (KM/jed.mjere) na način da se, za točku 2. koja se odnosi na istraživanje i/ili eksploataciju metaličnih mineralnih sirovina, iznos: „10.000,00 KM/ha" zamjeni iznosom: „150KM/ha", a za točke od 3. do 9. iznos: „10.000,00 KM/ha" zamjeni iznosom: „1.000,00KM/ha".
- U članku 4. (Tekuća naknada) Odluke predložimo izmjenu na način da se doda stavak (1) koji će glasiti:

„Minimalna godišnja/tekuća koncesiona naknada (ne računajući PDV) za istraživanje i/ili eksploataciju metaličnih mineralnih sirovina, metaličnih mineralnih sirovina sa sadržajem plemenitih metala, krečnjaka, stijena vulkanskog porijekla, ukrasnog kamena krečnjaka, ukrasnog kamena vulkanskog porijekla, sekundarnih ležišta, te svih vrsta soli i sonih voda se utvrđuje po temelju Liste mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće koncesione naknade koju donosi Ministarstvo za gospodarstvo do 15.01. za tekuću godinu."

U članku 4. stavak (1) postaje stavak (2).

U članku 4. stavak (2) u tablici predložena je izmjena točke 9., u trećoj koloni pod nazivom „Osnovica za utvrđivanje tekuće naknade“ na način da se riječi STC zamijene osnovicom „Količina eksploatiranog materijala“ te da se u petoj koloni „Iznos (KM/jed mjere)“ riječi: „5% od STC“ zamijene riječima 2,5 KM/m³“.

U članku 4. stavak (2) predlaže se izmjena točke 17, u trećoj koloni pod nazivom: „Osnovica za utvrđivanje tekuće naknade" na način da se riječi: "STC" zamijene riječima: „površina".

U tablici članka 4. stavak (2) brisale bi se točke od 2. do 8, te bi točke 9,10,11,12,13,14,15,16,17,18 i 19 postale 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11 i 12.

- Brisanje članka 5. (Pregovarački postupak) Odluke.

STC predstavlja srednju tržišnu cijenu ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog korištenjem predmeta koncesije u KM koju utvrđuje Županijska uprava za inspekcijske poslove na dan 31.12. svake godine za prethodnu godinu (ne računajući PDV).

U Zahtjevu se daljnje u bitnom navodi i slijedeće:

Usvajanjem prijedloga izmjena predmetne Odluke koje se odnose na jednokratnu naknadu, došlo bi do smanjivanja visine jednokratne koncesione naknade kada su u pitanju: metalične mineralne sirovine, krečnjak, stijene vulkanskog porijekla, ukrasni kamen krečnjak, ukrasni kamen

vulkanski, sekundarna ležišta, soli i sone vode te šljunak i pijesak iz vodotokova i aluvijona, a što je u interesu potencijalnih investitora sa ciljem dodjele koncesije, zaključenja ugovora o koncesiji te pravni temelj za naplatu značajnog iznosa novčanih sredstava po temelju koncesionih naknada u korist proračuna Zeničko-dobojske županije i jedinica lokalne samouprave.

Obavljanje djelatnosti istraživanja i/ili eksploatacije mineralnih resursa financijski mnogo opterećuje poslovanje investitora (ulaganje u mašine, opremu, ishodovanje raznih dozvola itd.), a preduvjet za to je stečeno pravo koncesije za koje je investitor dužan, prije potpisivanja Ugovora o koncesiji, platiti jednokratnu koncesionu naknadu. Ukoliko bi se smanjili iznosi jednokratne koncesione naknade, investitor je u poziciji da bez većeg opterećenja svog poslovanja plati jednokratnu koncesionu naknadu te preostala finansijska sredstva usmjeri na obavljanje djelatnosti istraživanja i/ili eksploatacije.

Također, smanjenjem iznosa jednokratne koncesione naknade investitori će prihvatiti vršenje samo istraživanja na danom koncesionom polju, a rezultati istraživanja će umnogome koristiti i Zeničko-dobojskoj županiji jer će dobiti jasnu sliku geološke građe i znati je procijeniti u budućim dodjelama koncesije za eksploataciju.

Predložene su izmjene tekuće/godišnje/kontinuirane koncesione naknade na način da Ministarstvo za gospodarstvo svake godine do 15.01. donosi Listu mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće/kontinuirane koncesione naknade koja će sadržavati minimalnu godišnju/tekuću koncesionu naknadu za istraživanje i/ili eksploataciju metaličnih mineralnih sirovina, metaličnih mineralnih sirovina sa sadržajem plemenitih metala, krečnjaka, stijena vulkanskog porijekla, ukrasnog kamena krečnjaka, ukrasnog kamena vulkanskog porijekla, sekundarnih ležišta, te svih vrsta soli i sonih voda.

Navedena izmjena je preuzeta analogno rješenjima u Hercegovačko-neretvanskoj županiji čije Ministarstvo gospodarstva svake godine donese Listu mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće/kontinuirane koncesione naknade.

U Izvješću Interresorne radne grupe dan je primjer Liste mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće/kontinuirane koncesione naknade te se napominje da su iznosi naknada povećani u odnosu na trenutno propisane naknade u važećoj Odluci iz razloga što se kontinuirana naknada nastoji prilagoditi situaciji na tržištu.

Koncesioni ugovori za eksploataciju se potpisuju na rok od dvadesetak godina i više. U razdoblju potpisivanja Ugovora precizira se iznos kontinuirane naknade koja se plaća u tijeku jedne godine i vrijedi za svaku godinu dok koncesija traje. Ova naknada se plaća na dogovoreni iznos minimalne eksploatacije u tijeku jedne godine.

U Zahtjevu se daljnje navodi da su dosadašnji iznosi bili u određenom raskoraku u odnosu na kretanja na tržištu, najviše zbog načina izračunavanja, a da se problemi usložnjavani i zbog nadležnosti. Da bi se spriječila mogućnost nastanka nelojalne konkurencije među onima koji vrše eksploataciju i preradu mineralnih sirovina, te ih plasiraju na tržište, Ministarstvo će praviti Listu mineralnih sirovina za izračunavanje godišnje kontinuirane koncesione naknade, preuzimajući odgovornost i nadležnost. Tako će oni koji su potpisali ugovore u posmatranom vremenskom razdoblju od pet godina biti poprilično ujednačenih obveza (iznosa) plaćanja kontinuirane naknade za istu vrstu mineralne sirovine. S druge strane, na taj način nijedan investitor neće biti u

poziciji da plaća izuzetno nisku koncesionu naknadu te formira cijenu na tržištu koja će ugroziti ostale.

U tom cilju Ministarstvo razmatra i druge mogućnosti, a to su skraćivanje roka koncesije ili preispitivanje visine koncesione naknade nakon određenog razdoblja.

Prijedlogom izmjena Odluke o utvrđivanju minimalne naknade za koncesije smanjeni su iznosi jednokratnih koncesionih naknada dok se predloženim izmjenama povećavaju iznosi kontinuirane (godišnje) koncesione naknade.

Predmetni prijedlog smanjenja je u početnoj fazi dodjele koncesije budućim koncesionarima, kako bi sredstva usmjerili na istraživanje i potvrđivanje rezervi. Kasnijom eksploatacijom nakon izvršenih istražnih radova ova razlika, bi se izbalansirala kroz godišnju/tekuću/kontinuiranu koncesionu naknadu koja je povećana za sve vrste sirovina u prijedlogu Liste mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće koncesione naknade koju će donositi Ministarstvo za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije (npr. dosadašnji iznos kontinuirane koncesione naknade za krečnjak koji iznosi 0,80KM/m³ čvrste mase, bi se zamjenio iznosom 1,30KM/m³ čvrste mase).

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 25. stavak (2) Zakona o konkurenciji nadležno da na nacрте, prijedloge zakona i drugih propisa iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju daje mišljenja o njihovoj usklađenosti sa Zakonom o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je razmotrilo Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o utvrđivanju minimalnih naknada za koncesije i ocijenilo da ne sadrži odredbe koje mogu sprječavati, ograničavati ili narušavati tržišnu konkurenciju na tržištu Bosne i Hercegovine jer predložene izmjene podrazumijevaju smanjenje visine jednokratne koncesione naknade za gore navedene mineralne resurse, a što je u interesu potencijalnih investitora sa ciljem dodjele koncesije i zaključivanja ugovora o koncesiji.

Pored navedenog, izmjene tekuće koncesione naknade izvršit će se tako da će se minimalna godišnja/tekuća koncesiona naknada (ne računajući PDV) za istraživanje i/ili eksploataciju navedenih mineralnih resursa utvrđivati po temelju Liste mineralnih sirovina koju će donositi Ministarstvo za gospodarstvo. Po važećoj Odluci je iznosila 5% od STC, odnosno srednje tržišne cijene za čije je utvrđivanje bila zadužena Županijska uprava za inspekcijske poslove. Prema navodima iz Zahtjeva, odnosno iz dokumenta Obrazloženje koji je dostavljen u prilogu Zahtjeva, dolazilo je do različitog tumačenja nadležnosti organa što je rezultiralo dugotrajnim čekanjima na izračun, a to je najviše štetilo budućem koncesionaru. Obzirom na ovakva iskustva u praksi predložena je predmetna izmjena Odluke. Prijedlog izmjene u pogledu donošenja Liste mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće koncesione naknade svake godine od strane Ministarstva za gospodarstvo je prema rješenju koje se primjenjuje u Hercegovačko-neretvanskoj županiji čije Ministarstvo za gospodarstvo svake godine donosi Listu mineralnih sirovina za izračunavanje minimalne godišnje/tekuće koncesione naknade.

Na temelju svega navedenog, Konkurencijsko vijeće smatra da je Prijedlog Odluke usuglašen sa Zakonom o konkurenciji.

Ovo mišljenje je dato isključivo na temelju podataka navedenih u Zahtjevu i priloga uz Zahtjev te ukoliko dani podatci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo Mišljenje se ne može primijeniti niti se može primijeniti u nekom drugom postupku.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić